

GENÇLERİN CANLI TÜRLERİNİ KORUMA EĞİLİMLERİNE BİREYSEL YETERLİK VE GRUP YETERLİĞİ İNANCININ ETKİSİ

Dilek Sultan Kılıç
Hacettepe Üniversitesi, OFMA Bölümü
dsultan@hacettepe.edu.tr

Sevilay Dervişoğlu
Hacettepe Üniversitesi, OFMA Bölümü
sevilayd@hacettepe.edu.tr

Melek Yaman Kasap
Hacettepe Üniversitesi, OFMA Bölümü
myaman@hacettepe.edu.tr

Özet

Canlı türlerinin, genlerin ve ekosistemlerin çeşitliliği anlamına gelen biyolojik çeşitliliğin korunmasında “eğitim” temel bir stratejidir. Bu stratejide amaç, insanları biyolojik çeşitlilikle ilişkili çevre davranışlarına motive etmektir. Bu bağlamda, gençleri biyolojik çeşitliliği korumaya yönelten faktörlerin belirlenmesi önemlidir. Biyolojik çeşitlilik gibi ortak kullanılan doğal kaynaklar söz konusu olduğunda, kolektif davranışlara yönelik algılar önemli rol oynamaktadır. Çünkü diğer paydaşların da işbirliği yapacaklarına ve başarılı olacaklarına inandıklarında kişilerin kolektif davranışları gerçekleştirme eğilimleri artmaktadır. Bu araştırmanın amacı, gençleri canlı türlerini korumaya yönelten faktörlerin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu üniversite öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada bireysel yeterliğe ve grup yeterliğine yönelik inancın, gençlerin canlı türlerini koruma eğilimlerine nasıl etki ettiği incelenmiştir. Grup yeterliği bağlamında canlı türlerinin kaybında ve korunmasında rol oynayan çevreci kuruluşlara, devlet kuruluşlarına, endüstriye ve toplumdaki diğer insanlara güven ele alınmıştır. Canlı türlerini koruma eğilimi olarak kamusal alan ve özel yaşam davranışı incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguların Türkiye’de biyolojik çeşitlilik eğitiminin yapılandırılmasına önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: canlı türlerini koruma eğilimi, bireysel yeterlik, grup yeterliği.

THE EFFECTS OF YOUTH’S PERSONAL AND GROUP EFFICACY BELIEFS ON THEIR COMMITMENT TO PROTECT SPECIES

Abstract

“Education” is the fundamental strategy in conserving the biodiversity, which means the variation in species, genes and ecosystems. The aim in this strategy is to motivate people into environmental behaviours associated with biodiversity. In this context, it is essential to determine the factors leading the young to protecting biodiversity. In terms of natural resources of shared use, such as biodiversity, perceptions of collective behaviours play a key role because if individuals believe that other stakeholders will also cooperate and will succeed their tendency to perform collective behaviours increases. This study aims at determining the factors leading the youth to protect species. The study group was composed of university students. The current research analyses how young people’s beliefs in personal efficacy and group efficacy influence their commitment to protect species. In the context of group efficacy, confidence in the environmentalist organisations, state institutions, industry and other individuals in society playing roles in the loss and conservation of the species was discussed. Behaviours concerning public sphere and private life were analysed as the commitment to protect the species. It is believed that the research findings will contribute significantly to structuring the biodiversity education in Turkey.

Key Words: Commitment to protect species, personal efficacy, group efficacy.